

Korte studies in Mattheüs (40)

Uit Egypte geroepen (5)

We zullen nog één studie stilstaan bij Mattheüs 2:13-15 en Hosea 11. Nu we bevestigd hebben dat het helemaal niet zo vreemd is dat Mattheüs een tekst citeert die voor Israël bedoeld is, maar die toepast op de Messias van Israël, moeten we ons ook afvragen of er nog meer onderwijs inligt. De tekst wijst terug naar de uittocht uit Egypte en Mattheüs laat nu zien dat de Messias als het ware ook een 'uittocht' mee moet maken; niet vanwege een vijandige Farao maar vanwege een vijandige koning Herodes.

Mattheüs bedoelt er meer mee dan alleen de Messias aan te wijzen. De uittocht uit Egypte is eigenlijk niet veel meer dan een beeld van de grote verlossing van Israël en het einddoel van Gods handelen met Zijn volk. Wat ik hiermee bedoel kan ik het beste zeggen door middel van de profeet Jeremia:

'Daarom zie, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat zij niet meer zullen zeggen: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die de kinderen van Israël uit Egypteland heeft opgevoerd, maar: Zo waarachtig als de HEERE leeft, Die het zaad van het huis van Israël heeft opgevoerd en Die het aangebracht heeft uit het land van het noorden en uit al de landen waarheen Ik ze gedreven had! Want zij zullen wonen in hun land.' (Jer. 23:5).

Zij zullen wonen! Die woorden waren we al eerder in deze studieresie tegengekomen. Naar aanleiding van een ander citaat van een profeet door Mattheüs. Weet je nog waar?

Met het citaat van de tekst van Hosea 11:1 wil Mattheüs niet alleen dat we terugkijken naar de verlossing van Israël uit Egypte, maar juist ook naar die grote verlossing waar Jeremia over spreekt en waar de gelovigen in Israël eeuwen naar hebben uitgezien en nog uitzien. Opnieuw haalt Mattheüs een tekst aan om hen ervan te verzekeren dat die verlossing inderdaad komen zal en dat die in feite al gekomen is met de komst van de Messias.

Om dit te zien, moet je dus weer niet stil blijven staan bij die ene tekst. Mattheüs verwacht dat we de hele context kennen en bekijken. Hosea 11:2-7 gaan over Israëls gedrag tegenover de HEERE. Ondanks Zijn liefde wilde Israël – in dit gedeelte aangeduid met de naam Efraïm – niets van God hebben. Ze verwierpen Hem, zoals ze ook later met Zijn Zoon zouden doen. Ook hierin zie je een parallel met het Bijbelboek Mattheüs. De Zoon werd verworpen, gekruisigd en gedood.

In vers 8 volgt de 'bekering'. Niet de bekering van Israël, maar de ommekeer in Gods hart.

'Hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm? U overleveren, o Israël? Hoe zou Ik u maken als Adama, u stellen als Zeboïm?' (Hos. 11:8).

Deze twee steden Adama en Zeboïm waren met Sodom en Gomorra omgekeerd. Vanwege hun hemelgergende zonden heeft de Heere een eind moeten maken aan het bestaan van deze steden. Hij vergelijkt nu Zijn eigen volk met de inwoners van deze steden. In wezen had Israël het nog veel erger gemaakt. Wat een kennis van de Heere en Zijn wondere werken hadden ze van heel nabij mogen hebben. Hoe hadden ze Zijn liefde geproefd! Maar toch hadden zij zich van Hem afgekeerd.

De rug toegekeerd en Hem buitengewoon beledigd. En toch... Hij maakt er geen einde aan. Hij verderft Zijn volk niet.

'Ik zal Mijn brandende toorn niet ten uitvoer brengen, Ik zal niet terugkeren om Efraïm te gronde te richten [...] en Ik zal in de stad niet komen.' (Hos. 11:9).

Dat laatste zinnetje betekent dat Hij Efraïm niet zo zal behandelen als de steden Adama en Zeboïm. Hij komt niet in de stad als een vijand. Hij gaat Efraïm niet omkeren.

Waarom eigenlijk niet? Waarom voert de Heere Zijn brandende toorn niet uit tegen Efraïm? Er staat in vers 8 een heel mooi tussenzinnetje.

'Mijn hart keert zich om'.

Het woordje dat Hosea hier gebruikt is een woordje dat voor het grootste deel van alle teksten waar het voorkomt vertaald wordt met 'omkeren' als in een oordeel, zoals met de steden Sodom en Gomorra, Adama en Zobaim. Bijvoorbeeld:

'Sodom en Gomorra, Adama en Zeboïm, die de HEERE omgekeerd heeft in Zijn toorn en in Zijn grimmigheid.' (Deu. 29:23).

Op die manier keert het hart van God zich om... wat een heftige emotie van de kant van de God van Israël. Hij kán het niet meer aanzien, maar Hij kán er ook geen eind aan maken. Zijn hart keert Zich om, in plaats van dat Efraïm wordt omgekeerd.

Hij geeft ze niet prijs, maar Hij betaalt er wel Zelf de prijs voor... door Zijn Zoon Die Hij uit Egypte heeft geroepen. Zijn Zoon staat garant voor de grote verlossing waarvan ik aan het begin van deze studie sprak. Dat lees je in de slotwoorden van hoofdstuk 11 en die moet je eigenlijk direct achter vers 1 doorlezen. Dan ga je iets zien van de diepte van Mattheüs 2:13-15 en de enorm rijke belofte die erin verborgen ligt voor het volk van Israël.

'Zij zullen achter de HEERE aan gaan, Hij zal brullen als een leeuw; wanneer Hij zal brullen, dan zullen de kinderen van de zee af al bevende aankomen. Zij zullen bevende aankomen als een vogeltje UIT EGYPTE en als een duif uit het land van Assur en IK ZAL HUN DOEN WONEN in hun huizen, spreekt de HEERE.' (Hos. 11:10,11).

Hij zal hun doen wonen! Ook met deze tekst in Hosea 11:1 laat Mattheüs ons de voorboden van het nieuwe verbond met Israël zien. En hij laat in zijn Evangelie zien dat dit nieuwe verbond vastligt in de Zoon Die Hij uit Egypte heeft geroepen.